

Abonamentul:

Pe un an 8 coroane.
Pe jumătate de an 4 cor.

Pentru România și alte
țări străine pe an 10 cor.

—
Un număr singuratic
10 fileră.

PROGRESUL

Redacția și Admini-
strația Nr. 817.

—
Telefon Nr. 29.

—
Apare în fiecare
Sîmbătă.

—
Inserate după învoială.

—
Manuscripte nu se
înapoiază.

Conștiința.

Să intru îndată în medias res.

Presupunând că fiecare din noi a băgat de seamă cum uneori meditănd, ori vorbind, parcă fără nicio pricină externă, nu ne dă în gând câte o vorbă, câte o expresie, înavea destul de cunoscută. Și ne trudim înzadar spre a ne-o revoca în memorie. În cursul vorbirii ne pomenim, însă, că ni-se ivește în gând vorba, expresia, numele etc. după care am dibuit. Și cum se poate una ca aceasta? Unde a stat pân'aci ascunsă? Cum de s'a ivit abia mai târziu?

Tot ceiace știm cu siguranța, formează cuprinsul conștiinții noastre. Din acest izvor bogat ni-se alimentează cunoștințele și tot ceiace se petrece în viața noastră spirituală. Cît de mare, nemăsurată și omnilaterală e împărăția conștiinței noastre.

Tot ceiace cade în afară de sfera conștiinții noastre, în domeniul necunoscut, necercetat, negativ, este domeniul inconștienței. Așa un fel de prag al conștiinții desparte aceste două țărîmuri. Ele nu sînt atît de conturat despărțite, deoarece amîndouă earăși se îmbină; e greu a trece granița între ele. Ele se întregesc și se ajută reciproc, ear o parte covîrșitoare a conștiinții noastre e așezată ca pe un fundament, peste ceiace nu este inconștient. Ideile, gîndurile amorțite din

domeniul inconștienței, uneori se trezesc și trec în domeniul conștienței, altele cad între hotarele inconștienței. Cînd uităm o vorbă, o afirmație, un nume etc. și cercăm a ni-l revoca în memorie, adeseori ne succede, dar de multeori foarte cu greu, ori nicidecum. Cum însă ideile, gîndurile, conform asociației de idei, atîrnă de centrul unde se adună cuggetarea, vorba, afirmația percută, cînd firul nu e complect întrerupt, earăși ne vine în minte, întocmai ca o tastă la clavier, în domeniul conștienței.

Astfel nimic nu se perde!

Legea despre menținerea energiei și a materiei, din care nu se pierde nimic, se validează și în viața spirituală. Tot ceiace am auzit vr'odată, ce am văzut, ori am citit, nicicînd nu pere cu desăvîrșire, ci numai ne îmbogățește inconștiența. Aceasta se vedește și din număroasele cazuri patologice.

O servitoare zăcea de o boală de creeri: pronunța ziceri lungi în limba hebraică veche. Cazul acesta a stîrnit admirație și dorul de a i-se da de urmă, de cauză, de pricina acustui fenomen straniu (unii țineau că limba veche hebraică ar fi limba originară a omenirei ș. a. m. d.) Cum însă fenomenul a fost cercetat pînă la rădăcini, s'a constatat că bolnava a slujit multă vreme ca fată în casă la un rabin învățat, care citia mereu, cu voce tare, în limba hebraică veche. Fata firește auzind, a fost deajuns ca și aceste impresii, senzuale superficiale și necunoscute,

să se păstreze vreme îndelungată în inconștiența ei! Și la îmbolnăvirea centrului — eată cum earăși s'au ivit.

În marea luptă pentru existență e de o deosebită importanță cum și întrucît se formează terenul negligeabil al inconștienței noastre, care e ca rezonanța ce-i dă violinei tonul și culoarea.

Cucît e mai deplin acest țărîm, cuatît mai bogat și mai desăvîrșit se poate face prin conștiința din care izvorește.

Să ne străduim, deci, a cultiva și țărîmul inconștienței prin o discuție înțeleaptă, prin lectură potrivită, prin ascultarea de conferențe, teatru etc. Toate acestea cultivă sufletul, ascut mintea și întregesc conștiența și inconștiența.

În marele război al viitorului, în lupta de emulare a națiunilor se va menține numai acel popor care în viața spirituală va fi în-deajuns adiestrat.

Eată dece am găsit cu cale a atrage luarea aminte a fraților noștri asupra acestei teme de care se ocupă d'atîta vreme alte popoare, mai norocoase decît noi cei cu vestita „minte din urmă...”

Conștiința este busola care ocîrmuește calea individului; conștiința masselor este cărarea vieții obștești care duce la un trai mai bun, la fericire. Către îndreptarea și cultivarea conștiinței sa-și îndrepteze privirea și cărturarii și povătuitorii poporului nostru!

Omega.

FOILETON.

Maica „Furnica“.

An eamnă tot cam pr' astă vreme
Tăsînd „Furnica“-mî povesta,
Cînd la sălaș n'aveam nici lîemnie...
Era zapadă cam ca-asta.

Pliccam cu toporașu'n mină
Prălingă Vranî după răchiț;
Mi-era tot frică, aflînd lînă
Prîn sloguri prinsă cît'un biț.

Tăman și dăla noi dîn strungă
Mîncasără lupii o oaie;
Fugiam, ca să nu nîe agiungă
Prîn sloată gre, prîn vînt, prîn ploaie.

Era am mică dă stătura
„Furnica“ noastră lucrătoare,
Dar mai era bună dă gură
Era ea și dăscîntătoare.

Cu ea d'ăi fi fost la săpat,
Ș'acruma cînd o'mbătrînit
Tot „haidăț să-l vigem gătat,
Că uice cîț or isprăvit“.

La grîu ăla-a fost voinic
Care cu ea să fie-lucrat

Prîn focării; rar o fost spic
Pră care să nu-l fie-adunat.

Muierilîe o și cîrciau
Dzicîndu-i cie nu să ogoaie,
O la ea nu măi țestă „au“
Dă nici oțîră nu să moaie.

— „Tăcieț“ dăloc li-o înfruntat,
„Dzău“, dă mi lîemte, nici urît;
Păn' cîț pocî, mă țîn dă lucrat;
Păn' smaga nu mi-s'o sîrșîț.

În cîmp și la război, și toace
În casă cîce-or trăbuit:
Mîncare țoalîe prăntu gloace,
Ea cu năgeje-o uzmicîț.

Și d'ăia binîe-or nunășîț-o
Pr'ășa o harnică muere —
„Furnica“, cum or polîecrit-o,
Că nicidăcîț n'avea stăvere.

Baș ea și cînd căsca dîn gură,
Boșcorogînd, libre lua
Pră „dă giochi“, „dă minătură“
Dă pază“ cînd nîe dăscînta.

Cînd fu să moară-o întrăbai:
Dar dă sălaș nu spunî nimica?
Ea sușcăi, dzicînd: „haî, haî“...
Așa muri maica „Furnica“.

— Ilie Crăciunel.

Frumusețea femeii moderne

de I. Finot.

Diferite concepții despre frumusețe. — Concepția Europeanilor. — Operele antice. — Schimbările de-atunci. — Imbrăcămintea femeii. — Chestia corsetului. — De pe vremea Revoluției franceze. — Natural și simplitate.

A defini frumusețea femenină e de sigur imposibil. Oamenii vechi au crezut că ea se poate formula în câteva proporțiuni și Policlet zicea: numai acea femeie e frumoasă, al cărei cap e a opta parte din înălțimea corpului. El greșea fundamental, căci înainte de toate frumusețea nu e ceva absolut, ci ea depinde mai mult de concepțiunea despre frumos a privitorului, concepțiune variabilă în timp și spaț.

Pentru locuitorii Guyanei o femeie nu e frumoasă dacă nu e grasă și dacă nu are fruntea îngustă. Cingalezii cer ca femeia să aibă nasul cît mai asemănător unui cioc de vultur; Tătarii spun că frumusețea unei femei depinde de micimea nasului ei. Și, pecînd Europeanii socotesc drept un semn de frumusețe pelea albă, numeroase popoare australiene, americane, africane și asiatice cred tocmai contrarul.

Concepțiunea, pe care noi Europeanii o avem despre frumosul corpului femeiesc, e aproape tot aceea a antichității grece.

Operele sculpturale ale artiștilor elini au o așa de mare înrîurire asupra mentalității noastre, încît noi vedem femeia aproape cu aceiași ochi cu cari acum 2000 de ani o vedeau Grecii.

Noi.

Acum în dricul ernii să vă povestesc cum noi, cari nu batem cu ciocanul și nu ținem de coarnele plugului, am pornit când a venit toamna, dela sat la orașe mari. Din aerul munților în mansarda vr'unei mahala, ducînd cu noi iluzii naive, avîntul tinereții pentru muncă, învățatură, știință și viitor. Dar, odată trecînd pragul la alma mater pe cărarea ce trebuie să o străbatem, ne trezim cu o pseudo-știință ce stăpînește facultățile, ear drumul ni-l taie mizeria viitorului apropiat, zădărnîcîndu-ne munca și despărțîndu-ne de știință.

Așa începem noi „copii nimănu” viața zbuclumată de proletar. Cei cari frămîntă glia, abia mai pot trimite ajutor din agoniseala lor, ear înaintașii, cari au bătut cărarea de universitar, — cei mai mulți sînt bine — se pasionează pentru chestia Tripolisului. Universitățile și agregatii acestora se cred titani științei universale și mai bucurosi ar vedea măturate salele de *canaille*-le cu surtuțe roase în coate, ear cu inima nelintită pentru obîrșia lor.

Multe talente se îngroapă în pămînt în floarea vieții măcinate de sforțările pentru existență. Ear dacă scapă teafăr și nu i-s'a încuibat în pept tuberculoza, ori în oase neurastenia, studentul de azi devine mîne harnicul ziler care lucrează neobosit pentru ai săi.

Faptul, că noi sintem sclavii unei vieți în care cutare avocat străin, ori Ovreu bogat, e dătător de ton, aduce cu sine o disconsiderare a noastră. Problema studențiunii, de care vorbește D. Goga de atiteori, e o problemă a clasei intelectuale de azi. Nu e permis ca studențiunea să fie mingea de joc în zilele de azi.

În viața noastră ca popor s'a pornit un început de organizare socială, economică, etc. Cei cari vor să ducă la îndeplinire sarcina nobilă, dar grea, să sprijinesc pe noi ca pe un factor de muncă efectivă la luminarea țaranilor noștri, știind, că cunoștem în amănunt starea țărănimii și o iubim pentru suferințele ei, deci o tratăm după adevărata ei valoare.

Dar, de atunci, femeia s'a schimbat. Bogăția ideilor și a faptelor pe cari creierul ei le conține în urma instrucțiunii intelectuale, neexistente în timpul Grecilor, i-au mărit cutia craniană. Și la armonia diferitelor părți ale corpului, singura cîntată de poezii vechi, singura fixată în peatra de sculptori vechi, s'a adăugat expresia feței și atmosfera tainică și nedefinită care se degajă din ființa ei. Ideia frumosului bazată pe viață trebuie să se apropie în fiecare clipă de viață.

Inteligenta feminină, întărită de contactul mai des cu viața, va da o expresie mai distinsă feței, corpul va deveni mai armonios, grație exercițiilor fizice, privirea va fi plină de reflexul unei intense vieți sufletești, grația se va uni cu sănătatea și puterea, gîndirea va anima toate mișcărilor și astfel femeia va deveni împărțitoarea de plăceri mai nobile, fiind în același timp mai strîns legată de mizeriile vieții noastre.

Femeia astfel schimbată din punct de vedere moral și intelectual nu va mai admite desigur îmbrăcămîntea stranie, care azi strică sănătatea ei și a generațiilor viitoare.

E ceva umilitor pentru demnitatea femeii felul cum ea se îmbracă.

Sărace sau bogate, bine făcute sau slabe, înalte sau mici, blonde, brune, sau roșcate, ele se îmbracă lafel, ascultînd cu o supunere oarbă legile făcute de regii și reginele croitoriei.

Dacă noi ne-am înțeles chemarea istorică ce o avem, atunci mișcarea dela Cluj nu va rămînea zădărnică, ear ceice conduc spre răușită sârbarea de o jumătate de veac dela zămislirea societății „Petru Maior”, vor ști să vină cu un program nou de muncă și nu se vor mărgini la rapoarte redijate în scris la *toate ziarele* unde se preamărește *comitetul aranșator*, ori la vorbirea vreunuia a la „Dr. Traian Hurmuzău”.

R. S. Molin.

IGIENĂ.

Altoirea contra tifosului.

D-rul E. Combe, medic de stat major în Franța, dela laboratorul din Val-de Grâce de altoire împotriva tifosului, scrie despre altoirea aceasta în „La Nature”. Intrebuințată în 1911, în armata franceză din Maroco, a dat cele mai bune rezultate. Au întrecut în mult pe cele din armata engleză și din cea americană.

În 1888 și 1892 profesorii Chantemesse și Vidal au altoit cobași și epuri de casă cu cultură de microbi încălzite până la 100 sau 120 de grade.

La om s'a întrebuințat întîiași-dată în 1896 în armata engleză altoesc de 12 ani. Acuma s'a introdus în armata japoneză, germană și americană. În această din urmă e obligatoare ca și vaccinul împotriva vărsatului.

Acum e vorba să se aplice la civili. În Franța mor la 6000 de inși pe an de pe urma tifosului.

Vacinul se prepară după metoda d-rului Vincent, directorul laboratorului, cu microbii tifosului și ai paratifosului.

Nu e deloc primejdioasă pentru oamenii sănătoși. Trebuie pentru cinci injecții și nu e mai supărătoare decît cea împotriva vărsatului.

Nu lecuște tifosul, dar apără de el cu siguranță aproape absolută. În Maroco la altoiți n'a fost niciun caz; la nealtoiți peste 100 la mie.

ECONOMIE.

Experiențele electro-culturei.

S'a făcut destul șgomot în timpul din urmă în jurul experiențelor încercate cu electro-cultura. Pelingă puțin succes, aceste experiențe au avut și insuccese.

În cele mai multe cazuri, instalațiunile necesitate nu sînt tocmai practice, și pelingă aceasta costă foarte mult. Relațiunile date de ceice fac cercetări în această direcțiune sînt așteptate cu nerăbdare și comentate în lumea științifică și agricolă.

Eată ceice s'au constatat în această privință, în urma încercărilor făcute de către stațiunea imperială de biologie dela Dahlem, aproape de Steglitz.

Azi însă ideia libertății trebuie să se revolte contra acestei sclavii. Femeile, cari par a iubi, ca și bărbații, cea mai însemnată condiție a unei vieți demne, libertatea, nu trebuie să execute fără niciun gest de protestare pornirile date de despoții mai mult sau mai puțin autorizați ai modei.

Un scriitor spaniol Gomez Cacicillo zugrăvește în culori vii suferințele pe cari le îndură femeile din partea unuia din instrumentele lor de chin, corsetul: „Cînd îl scot după o zi de oboseală, să credeți, sîmul femeii nu palpită de plăcere. Cu mîinile moi și albe, martira modei își mîngîie peptul rînit de balene, de șireturi, de cordoane. Apoi se privește în oglindă și constată cu o adîncă tristețe că blăstămata cuirasă i-a lăsat pe talie semne vinete.

Dar nici durerile ei, nici orcare altă durere, nu vor împiedeca-o ca mîne să se strîngă earăși în corset, nimic nu va face pe surorile noastre să se retragă un pas de pe terenul cochetăriei”.

În timpul revoluției franceze era „en vogue” îmbrăcămîntea greacă. Dar clima aspră a Parisului nu se potrivea deloc cu clima dulce a Greciei, și îmbrăcămîntea suficientă pentru apărarea corpului în Eleda, nu putea încălzi îndeajuns pe frumoasele celei mai frumoase cetăți din lume, și atunci o epidemie acută de ftizie a secretat multe din cele mai splendeide fiice ale Franței.

Pentru a se suprima influența electricității atmosferice, s'au închis o serie de plante în cutii metalice, folosindu-se de electricitatea artificială. Recolta dată de fasole în cazul acesta, a fost mult inferioară celei naturale. Concluziunile experimentatorilor sînt următoarele:

Electricitatea atmosferică exercită o mare influență asupra multora dintre plante. Dacă ea este suprimată, li-se întîrzie simțitor creșterea.

Un curent electric puternic, cu tensiunea înaltă, exercitează asupra lor o acțiune slabă, fără efect bun, și chiar vătămătoare. Pe cită vreme un curent slab dă rezultate excelente.

Lucrările trebuiesc făcute, vara în revărsatul zorilor, toamna dimineața între orele 7 și jum. — 9 și jum. și după amiază cu două ore înainte de a se însera; eara între orele 9 și jum. — 11 și jum. dimineața, fiindcă acest timp este cel mai umed și atmosfera este mai mult încărcată cu electricitate.

Cînd timpul este umed, experiențele dau cele mai bune rezultate. Efectul lor este nul pe un timp ploios, deoarece atmosfera este încărcată cu o cantitate mare de electricitate.

Cutoatecă aceste experiențe aplicate fragilor au fost îmbucurătoare, deoarece zorește coacerea lor, totuși experimenterii cred necesare cercetări mai amănunțite și mai îndelungate, spre a nu supune pe cultivatorii ușor entuziasmați, la deziluzii mari.

Experiențele lui Bertholon, Spichew, Paulin, Basty sînt satisfăcătoare; cu toate acestea problema electro-culturei tot nu este încă rezolvită definitiv.

Este de dorit ca cercetările experimenterilor să aibă în vedere de acum înainte cultura mare, pe cîmpii întinse.

(V. N.)

I. Ir.-C.

Apel

către colectanții „Bibliotecii Poporale a Asociațiunii”.

În anul trecut, dupăcum e știut, am fost siliți ca să rețipărim cei dintâi trei numeri diu „Bibliotecă”. Aceasta s'a întîmplat numai din motivul, că unii domni colectanți au întîrziat cu trimiterea listelor de abonament și astfel la tipărirea celor dintâi broșuri nu ne-am putut orienta asupra numărului abonaților. Dorim ca anul acesta se încunjurăm eventuala cheltuieli zădărnice împreunate cu rețipărirea. Deaceia rugăm cu înzîstîntă pe domnii proeși, învățători și pe toți aceia, cărora li-s'au trimis liste de abonament, să binevoiască a ni-le retrimite cit mai în grabă, ca să nu fim siliți a amîna din această cauză prea mult timp tipărirea Nr-ului I. din anul acesta.

Totodată rugăm pe toți aceia, cari na-au trimis deja abonamentul, să fie îngăduitori, căci Nr.1 îl vor primi mai tîrziu, în cursul lunii Februar. Sibiu, în 6 Februar n. 1912.

Biroul Asociațiunii.

Acum, însă, cînd ideile au suferit o prefacere așa de mare, cînd alta este concepția despre viață și despre frumos, cînd femeia prin educație și cultură se apropie mai mult de bărbat, se impune-o schimbare și în această direcție.

Demnitatea și bunul simț, dorința de libertate a femeii va triumfa. Sora noastră nu va mai suferi să fie o sclavă supusă a modei, ea va trebui să se libereze de acest despotism și să-și caute a-și potrive îmbrăcămîntea după trupul, ideile și condiția ei, și astfel toaleta, care nu e decît un auxiliar al frumuseței, va contribui mai mult la punerea în evidență a formelor feminine. Și cit de puternice sînt acestea, ne-o dovedește faptul că după atîtea secole de schimonositură impuse de modă, frumuseța femeii e tot admirată, și se vede a fi de esență veșnică.

Dacă e necesară mai multă simplitate, mai mult natural în aparatul fermecător cu care își înconjoară ființa descendentă Evei, aceasta nu înseamnă ca ea să se masculinizeze. Nu, femeia va și să-și dezvolte ființa să în direcția, pe care natura i-a impus-o, și nu va perde nimic. Adesea ceiace atrage mai mult două ființe, e deosebirea dintre ele.

Femeia de mine va avea viața ei proprie, va fi ceva prin ea însăși, în toate privințele, va fi mai aproape de natură și de adevăr.

E. Ene.

FELURIMI.

Toaleta de 17 miliarde la un bal. În societățile mari americane nu numai ospătării, ci și oaspeții singuri ofer cele mai mari surprize, punind lumea în nimire. În palatul miliardarului *Astor* s'a dat un bal din prilejul onomasticelei celei mai în vîrstă fiice a lui *Astor*, socotit între cele mai de seamă festivaluri din lume, întrucît la acest bal cavalerii au dansat cu — miliarde. În Europa nici nu ne putem închipui un asemenea „dans cu miliarde“, deoarece numai în America se prețuesc cucoanele nu după frumsețe și poziție socială, ci după valoarea neasămuită a bijuteriilor. Un specialist care era printre oșpeții a prețuit bijuteriile damelor în miliarde de mărci. Însăși sărbătorita fiică a lui *Astor* avea pe plețele ei blonde o cunună de platina cu 16 briliante mari, în preț de jumătate de milion. Lănțisorul ei dela gît constator din perle negre făcea cam 2 milioane. Podoaba hainei, ghetelor și a ciorapilor: 15 milioane. Cea mai „scumpă damă“ era însă soția acționarului *Randolph Smith*, care și pe stradă brilează prin splendoarea extraordinară a bijuteriilor, pe cari, cum i-a ieșit vestea, nici la scaldă nu le depune. Și cum d-na *Smith* face parte dintre cele „emancipate“, ne putem închipui cită sumedenie de acții, transformate în bijuterii, se respiră pe corpul voluminos al acestei cochete. Se zice că din briliante nici nu i-se cunoaște culoarea hainei de bal. Toaleta ei a fost evaluată în 150 de milioane de mărci.

CRONICA.

† Inv. **Pavel Gherga.**

Inv. *P. Gherga* din satul *Gorua*, după scurte dar grele suferințe a încetat din viață, fiind repus în floarea vieții de nemiloasa boală a tifosului. Sărmanul... a fost unul dintre cei mai avințați învățători din Valea-Carașului. Îl deplînge nemișcîta soție și un copilăș minor; îl peplîng îndurărții lui părinți și frații din Oravița-română; îl dedlînge satul întreg, îl deplînd iubiiții lui tovarăși din împrejurime, înșfîșit îl deplînge întreg poporul care îl cunoaștea bine ca pe un Român bun și om de omenie! Vecinica lui pomenire! Familiei înuritate îi transmitem și noi la rîndul nostru sincere condoleanțe.

† Prof. pensionar *Francisc Zech*, fostul dirigent al corului rom. din localitate, de al cărui nume sînt legate multe strădăni și biruințe culturale de pe vremuri ale societății noastre da' aici, chinuit de o boală îndelungată, și-a închis ochii la fiica și ginerele său judecătorul *Munteanu* din Timișoara Odihniască în pace!

La *Vrani* a încetat din viață în etate de 96 ani vîd. *Marița Mitâr*, bărina soacră a P. O. D. protopop *Alexandru P. Popovici*. Fi-ei țarina ușoară!

La *Cacova* petrecere cu dans și tombola a „Societății de lectură ce va avea loc mine, Duminică, în sala otelului „Plugarul“.

„Reuninnea română de cîntări și muzică din Oravița-montană“ arangează Joi la 15. Faur st. n. 1912 (Intîmpinarea Domnului) un *Concert impr. cu teatru* cu următorul program: concert. 1. C. G. Porumbescu: Sunt „Arboros“, chor bărbătesc. 2. „Pătulita“, scenă humoristică, predată de d-l Al. Lazăr. 3. „Cei doi voinci“, duet comic, predat de d-l Dr. Hubianu și d-l M. Tismonariu 4 G. Dima: „Hora“, chor mixt cu acomp. de pian (J. Lang). Teatru: „Pălăria ceasornicarului“, comedie într'un act de Mdm. Emilie de Girardin, localizată de A. G. N. Persoanele: *Cornel Arginteanu*: d-l Petru; *Stefania*, nevasta lui: d-șoara *Iustina Giuchici*; *Iancu Arginteanu*: d-l *Dimitrie Buna*; *Ana*, camerieră: d-șoara *Ana Zarcu*; *Ilie*, servitor: d-l *Alex. Lazăr*; Un ceasornicar: d-l *Ion Purgar*; După producțiune: dans.

Serbările jubilarie ale societății academice „Petru Maior“ din Budapesta, anunțate pe 13. 14. 15 Febr. n. în urma intervenirei publicului românesc atît din capitală, cît și din provincie, care s'a interesat mult de noi și ne-a salutată cu dragoste, excepționînd însă termenul acesta nefavorabil de eamnă, sîntem siliți să le aminăm pe un timp neprevăzut. Programul stabilit rămîne în întregime același. Pentru comitet: I. Teicu, președ., *Gheorghe Ștefanică*, secretar.

La *Bocșa-montană* și *Vasiova* au murit în luna Ianuar a. c. 24 persoane; nașteri fiind numai zece. Anul trecut în aceeași lună au fost 13 decese și 14 nașteri. Mai trist se prezintă această disproporție prin faptul că dintre cele 24 de cazuri de moarte 10 persoane s'au urvit de *tuberculoză!*

Petreceri: Duminică (11 Februar n.): concertul corului gr. or. rom. din *Racașdia*, concertul tinerimii rom. gr. cat. din *Mercina*, producția corului vocal din *Ciclova-română*; Lună (12. Februar n.): petrecere cu joc în *Greovaț*; Joi (15. Februar n.): concertul Reuniunii de cîntări și citire din *Jam*; Sîmbătă (17 Februar n.): petrecere cu joc în *Ciclova-montană*; Duminică (18 Februar n.): concertul Reuniunii de cîntări și citire în *Măidan*, concertul tinerimii gr. cat. rom. *Ildia*, concertul corului vocal român din *Zgrebenaț*, concertul Reuniunii rom. de cînt. și muzică „Unirea“ din *Varadia*, balul bisericesc al țărînimii din *Cacova* și balul bisericii ort. rom. din *Oravița-montană* ce se va ține în Forviz.

Fiind pe cale a se încep aici în Oravița un curs de fert de 2-3 luni, d-șoarele cari doresc a învăța temeinic cum se conduce o bucătărie perfectă, să se anunțe la administrația foii noastre.

Prefectul onor. din Oravița *Alexandru Reichl* a fost ales căpitan al Orașului Carasebeș.

Prof. *Gheorghe Noaghea* din Caransebeș a făcut examenul de specialitate din matematică și științele naturale. Felicitări!

La *Bozovicî* e de minune, cum în antistea comunală s'au ales dearîndul tot — Neromâni...

Arangeamentul Bucovineanului *Dr. G. Pantazi* cu dansuri naționale la balul industriei cactice din Viena a făcurei furorî.

Orcane grozave au bîntuit zilele astea la *Recița*, *Caransebes*, *Orșova* și — în părțile noastre.

Guvernul Statelor-unite din America a trimis trupe la hotarele Mexico-lui pentru potolirea anarhiei ce a izbucnit, acolo subt prezidenția lui *Porfirio Diaz*.

Studenții rom. din *Gratz* au reînființat vechea societate academică „*Carmin Sylva*“.

La *Pacrot* (Croatia) au încărunțit 60 elevi ai școlaei primare. Faptul acesta a produs senzație în cercurile medicale.

Aviatorul *Prevost* a atins recordul înălțimii până la 2200 metri.

La *Vasiova* a fost ales învățător tinărul *Cornel Spineanu* din *Bocșa-montană*. Felicitări!

La *Bocșa-montană* s'au sfințit, prin protopopul localuî, 3 steaguri bis. în culorî naționale.

Deputația din cercul Oraviții ne aduce vestea că arhiereul rom. cat. *Dr. Glattfelder* a făgăduit că liceul din Oravița se va deschide deja la 1 Septembrie curent într'o casă cu chiirie, pănăce va fi gata zidirea în Grădina mare a Claustrului.

Procesul *Cuza-Socor* s'a terminat la Iași cu achitarea avocatului *Socor*, care a fost susținut despre prof. univ. *Cuza* ca a plagiat. Studenții și publicul a manifestat împotriva acestuî verdict al curței de Casație.

După „Viața nouă“ a răsărit la Cernăuț încă o revistă nouă subt numele „Vremea nouă“, subt direcția Cav. *Manescu*. Îi dorim izbîndă.

„Lumina“, marele ziar naționalist democrat al d-nuluî *Nicolae Iorga* va începe să apară la București din 1 Februar c. st. v.

Moștenitorul de tron al Germaniei a primit să-i boteze ca naș al douăzecișicincilea coșil al unuî brutar din Berlin.

Un învățat englez zice despre vis, că cuit e cineva mai fără cultură, cuatît atribue mai mare însemnătate visurilor.

Vechea prăvălie a ceasornicaruluî *Leopold Duma* a trecut în posesia tinăruluî și harniculuî *Alexandru Stankovits*.

Bibliografie.

„Oamenî cum se cade“ de Al. Cazaban e titlul N-ruluî 709 din „Biblioteca pentru toți“. Autorul, unul dintr tinerii noștri scriitori, își arată și de data asta puternicu-i dar de observație, de analiză sufletească și deosebituî meșteșug de a reda tot ceiace pătrunde cu o minunată pricepere. Nu mai vorbim de însușirele-i de stilist, de puterea cu care minuește o limbă curată și curgătoare, care nu-ți supără auzul cu nici o vorbă ne la locu-i. Fina ironie cu care biciuește tipurile ridicole, precum și duiosa milă care se întrevede pentru cei oropsiți și necăjiți, — sînt însușiri cari măresc frumsețea bucăților și un îndemnu pentru ceice vor să guște din adevărata artă literară.

Indemnăm pe cititori să se grăbească să cumpere Nr. care se vinde pentru minimul preț de 30 banî dela librăria editoare *Leon Alcalay*, București.

Mulțumită.

Tuturor prietiniilor și cunoscuților cari au căutat să ne consoleze din incendiul perderî neuitatei mele mame vîd.

Hermina Dr. Maniu,

primească pe această cale sincerile noastre mulțumite.

Arad 7 Februar 1912.

Livia Dr. Vuia și familia.

Editor-proprietar: **Gheorghe Jianu.**

Redactor-responsabil: **Ilie Oravițanu.**

Ingrijii-vă de viitorul vostru!

Mijlocul cel mai bun, pentru a se scuti pe sine și pe ai săi de lipsă, este a se înscrie de membru la

„Asociația Esehiană de Ajutorare Reciprocă“.

La aceasta asociație poate să se facă membru orcare persoană dela etatea de 21 — 80 ani. Pelingă o taxă lunară de 1 cor. și taxa de cazurile de moarte, deja după un an de membie i-se solvește moștenitoruluî un ajutor de 2000 cor., ear devenind membru după celpuțin 3 ani de membie, prin oarecare nenorocire, neputincios de muncă, i-se solvește pănăcînd trăește o rentă lunară de 50 cor. Dacă un membru trăește 30 de ani dela înscriere, poate ridica în banî gata 2000 cor., însă dispunînd membrul că suma de 2000 cor. după moartea lui să o primiască moștenitorii, i-se solvește membruluî pănăce trăește o rentă lunară de 50 cor. Peste 1400 coroane taxe pentru cazuri de moarte membrul nu e obligat a solvi. Membrii dela etatea de 60 — 80 ani celmult 1600 cor. Acești membri însă n'au drept la rente.

După 3 ani de membie toate plătirile se pot sista rămînînd membrul asigurat pe o sumă mai mică. Se pot semna 1 — 2 cuate (2000 — 4000 cor.). Atestat medical nu se recere.

Pelingă solvirî lunare moderate și taxe de mărișuri, poate fiecare a-și asigura fetele, dacă acestea n'au trecut etatea de 21 ani. Se pot semna 1 — 2 cuate (2000 — 4000 cor.). Dacă o fată după 3 ani de membie rămîne orfană, înceată solvirea taxelor, ear la măriș, fata primește suma asigurată, orî dacă nu se măriș, la împlinirea etății de 24 de ani. Fetele mici plătesc taxe foarte mici, așa că se pot înscrie chiar îndată după naștere.

Răposînd o fată după 3 ani de membie, solvim erezilor suma asigurată.

Licvidările se fac strict în sensul statutelor. Societatea oferează fiecăruia cea mai mare garanță: cuate semnate pănă la 15,000.000 cor. și 215.000 cor. fond de garanță.

Prospecte și blanchete trimitem gratuit.

Aplicăm secretari în toate orașele și bărbați de încredere în toate comunele.

Asociația Esehiană de Ajutorare Reciprocă.

Diracțiunea pentru Ungaria:

Timișoara (Temesvár, Hunyadi-utca 4. szám).

CONVOCARE.

Domniile acționari ai casei de păstrare „ILLADIA-NA“ societate pe acții în Illadia sînt invitați la a

V. adunare generală ordinară

care se va ține **Luni** la 19 Februar st. n. 1912 la 10 ore a. m.

Obiectele:

1. Raportul direcțiunii și al comitetului de cupraveghiere.
2. Stabilirea bilanțului, împărțirea profitului net și darea absolutului. Illadia, la 6 Februar 1911.
3. Staverirea marcelor de prezenție.
4. Alegerea a 2 acționari pentru verificarea procesului verbal.

DIRECȚIUNEA.

ACTIVA			Contul Bilanț pro 1911 — Mérleg-számla 1911. évre.			PASIVA		
Cassa — Készpénz	1219	53	Capital de acții — Részvénytőke	25000	—	Fond de rezervă — Tartalék alap	6102	44
Cambii — Váltók	118617	—	Depunerii spre fructificare — Takarékk betétek	96307	77	Reescompt — Visszleszámitolás	10020	—
Cambii hipotecare — Jelzálogilag biztos. váltók	11355	—	Dividendă neridicată — Fel nem vett osztalék	20	—	Interese tranzitorii — Átmeneti kamatok	2447	18
Imprumuturi hipotecare — Jelzálog-kölcsönök	12520	—	Profit net — Tiszta nyereség	4622	05			
Hirtii de valoare — Érték papirok	400	—						
Conto-curent — Folyó-számla	127	31						
Mobilier — Butorzat	280	60						
	144519	44		144519	44			

IEȘITE			Contul Profit și Perdere — Nyereség- és Veszteség-számla			INTRATE		
Interese la depunerii — Betétek utáni kamatok	3992	24	Interese și proviziuni — Kamatok és jutalékok	12270	15			
Interese la reescompt — Visszleszámitolási kamat	1037	77						
100% dare după depunerii — 10% betéti kamat adó	399	22						
Dare de stat și comunală — Állami és közs. adó	908	06						
Competințe de timbru — Bélyeg illeték	10	34						
Salare — Fizetések	700	—						
Marce de prezență — Jelenléti díjak	66	—						
Chirie — Házbér	100	—						
Amortizare din mobilier — Butorzat leirása	31	18						
Diverse spese de cancelarie — Különf. üz. költ.	403	29						
Profit net — Tiszta nyereség	4622	05						
	12270	15		12270	15			

Illadia, la 31 Decembre 1911.

Direcțiunea — Az igazgatóság:

Iosif Ania m. p. Stefan Moisă m. p. Petru Ania m. p. Ion Radulea m. p. Ion Lazăr m. p. Petru Ivan m. p. Ion Ania m. p. casier.
Subsemnatul comitet de supraveghiere am examinat conturile prezente și le-am aflat în deplină ordine. — Alólirott felügyelőbizottság jelen számlákat megvizsgálta és teljes rendben találta.

Inspeccțiunea — A felügyelő-bizottság:

Dragu Ania m. p.

Iacob Murgu m. p.

Ilie Lazăr m. p.

Pau Simeon m. p.

Farmacia „La vulturul negru“

(Apoteca bătrînă)
ORAVIȚA

Fondată la anul 1797.
Proprietatea Knoblauch din 1817.
Telefon Nr. 59.

Spiritul Mentholos — Knoblauch

preparat al farmaciei „La vulturul negru“ din Oravița, prețul dela 40 fil. până la 2 cor.

Kremă de liliie americană	à Cor.	1.-
Pudră de liliie americană, albă, roză și crème	" "	1.20
Săpun de liliie americană	" "	-.70
Pieături pentru dinți	" "	1.-
Picături chineze pentru dinți	" "	70.-
Esență de liqueur, rom, preparat Knoblauch,	1 Litru à 20 fil.	
Bomboane pentru tusa	à 20-60 "	
Esență de mușchi izlandeze specialitate engleză	à Cor. 1-1.50	
" " " " pentru reumă	à Cor. 1.-	

Leac împotriva panglcei (limbricul mare).

Mare depozit de articole de gumă, pentru bărbați și femei, legături pentru soboriți dela fabrice de primul rang indigene și străine.

Ceiece nu s'ar găsi în depozit se câștigă prompt în 2-3 zile fără nicio cheltuială.

Comande dela 6 coroane insus se trimit gratuit.

Parfumerie și preparate cosmetice, cremă pentru obraz, săpunuri și alte specialități ale farmaciei se capătă la

„Apotecăria bătrînă“ a lui Max de Knoblauch în Oravița
în ulița mare, peste drum de otelul „Coroana“.

Anunț.

O mașină nouă de treerat cu motor

(benzină), cu 6 mueri, împreună cu garnitura completă, cu garanță, o vinde din mînă liberă:

Ion Almajan proprietar în Zsurzsova
(p. Kákófalva).

Albert Jancsus

primind prăvalia lui

G. Ivaskovits din strada principală

„La mîța neagră“

își va da toată silința a menține numele bun al acestui magazin bogat asortat cu tot felul de articole moderne de manufactură, **casă solidă-creștină**, unde se capătă și bumbac, cirpe, pînză și mătăsuri veritabile, cu **prețuri fixe**, absolut solide. — Serviciu culant. Comandele pentru cei din jurul Oraviții încă se efeptuesc cu promptitudine.

Meghívó.

Az Oraviczai Takarékpénztár R.-t.-nak

1912. évi február hó 25-én vasárnap délután 2 orakór Oraviczabányán az intézet saját helyiségében megtartandó

XLVI. rendes közgyűlésére

Napirend :

1. Az igazgatóság évi jelentése.
2. A felügyelőbizottság jelentése az 1911. évi számadásról.
3. A mérleg megállapítása és a részvényeseknek kifizetendő osztalék meghatározása az igazgatóság indítványa alapján.
4. Az igazgatóság és felügyelőbizottság javaslata egy „Bähr Robert“-féle alap alapítása tárgyában.
5. A felügyelőbizottság átirata a közgyűlés elé terjesztendő lemondásáról.
6. Vezérigazgató és aligazgató választása 3 évi időtartamra.
7. A felügyelőbizottság elnökének és alelnökének választása 3 évi időtartamra.
8. Az igazgatótanács 7 tagjának választása 3 évi időtartamra.
9. A felügyelőbizottság 4 tagjának választása 3 évi időtartamra.
10. A részvényesek által az alapszabályok 22-ik §-a értelmében előterjesztett indítványok tárgyalása.
11. Két részvényesnek a közgyűlési jegyzőkönyv hitelesítésével való megbízatása.

Oraviczabánya, 1912. évi január hó 29-én.

Az oraviczai takarékpénztár r.-t. igazgatósága.

Megjegyzés. Azon t. részvényesek, akik a közgyűlésen nem jelenhetnek meg, meghatalmazott által képviseltethetik magukat, ily meghatalmazott azonban csak az intézet részvényese lehet; egy részvényes úgy a saját mint meghatalmazója nevében összevéve több mint 20 szavazatot nem érvényesíthet.

TARTOZIK

Mérleg-számla

KÖVETEL

Fők. lapszám		Egyenként				Fők. lapszám		Egyenként			
		K		f				K		f	
43	1911. évi december hó 31. pénztári maradvány			68809	45	146	Részvénytőke	800000	—		
44	Kezességi kölcsönök			178668	37	147	Tartalékalap	118003	—		
45	Jelzálog kölcsönök			4764248	14	148	Különleges tartalékalap	43900	—		
46	Kézizálog kölcsönök			22837	79	125	Leltár törlesztési alap	5306	30	967209	30
47	Aszfalt kölcsönök			37568	02	150	Betétek				
48	Váltó tárca			768962	17	151	Óvadékok			5927163	76
52	Postatakarékpénztár			166	20	153	Nyudijalap			54	21
57	Bankgíró számla			909	85	158	Beszédési számla			81620	—
135	Karacsay Sándor T.-Kubin			21382	69	160	Letétek számlája			236	16
145	Bélyeg és postaköltség előleg			400	—	102	Osztrák-magyar bank fiókint			4017	70
119	Berlistyei kirendeltség			1230	86	136	Hitelezők			24788	47
191	Vrányi kirendeltség			4501	28	165	Fel nem vett osztalék			803	47
122	Kákófalvai fiók			2124	68	165	Tiszta nyereség			600	—
124	Ingó vagyon			5306	30					116668	36
120	Kákófalvai leltár			642	31						
168	Magyar országos központi takarékpénztár			2130	—						
53	Értékpapírok:										
	4% Földteherment. kötv.	493.200	89,235	440107	08						
	4% Magy. koronajáradék	444.500	90,50	402272	50						
	4 1/2% Zálogl. Első Tem. tp.	150.000	98,25	147375	—						
	4 1/2% Magy. orsz. közp. tkp. községi és vasut kötv.	200.000	98	196000	—						
	50 drb. oraviczai gőzhm. r.-t.	10.000	à 200 K	10000	—						
	10 „ tem. Lloyd-társ. részj.	2.000	à 200 K	2000	—						
	8 „ osztrák hitsorsorsjegy	1.600	à 360 K	2880	—						
	1864. évi (fél) államsorsjegy	200	98,30	196	60						
	1870. évi nyer. kölcs. kötv.	400	36,04	144	18						
	K 1,301,900			1200975	36						
121	Oraviczai épület			37632	84						
121	T.-Kubini épület			4665	12						
				7123161	43					7123161	43

Oraviczabánya, 1912. évi január hó 29-én.

Dr. Scheda György s. k.
igazgató.

Sittner Károly s. k.
könyvelő.

Popa János s. k.
pénztárnok.

Kanz Károly s. k.
napibiztos.

Bauer Gyula s. k.

Krinitzky Ferencz s. k.

Spärger Herman s. k.

Dr. Méhes Lajos s. k.

Motsidlovsky Ernő s. k.

Jelen mérleg számla felülvizsgálás és a könyvekkel való összehasonlítás után minden tekintetben helyesnek találtatott.

A felügyelő bizottság:

Földes Vilmos s. k.
elnök.

Révay Kornel s. k.
alelnök.

Dr. Bähr Rezső s. k.

Eiszele Bálint s. k.

Himber Lajos s. k.

Holzmann Antal s. k.

CONVOCARE.

Domnii acționari ai „Băncii Poporale” din Caransebeș sunt invitați la

a V-a adunare generală ordinară

ce se va ține în Caransebeș la 19 Februar 1912 st. n. la 11 ore a. m. în localul institutului.

Ordinea de zi:

1. Alegerea duor acționari pentru autentificarea protocolului.
2. Raportul direcțiunii și al comitetului de supraveghiere. Stabilirea bilanțului și a contului profit și pierdere. Darea absolutului.
3. Stabilirea dividendei și distribuirea profitului net.
4. Raport asupra emisiunii noi de acțiuni și staverirea capitalului de acțiuni.
5. Fixarea marcelor de prezență pe 1912.
6. Alegerea alor 3 membri în direcțiune cu mandat pe 6 ani și eventual întregirea comitetului de supraveghiere.
7. Modificarea §§-lor 4, 5 și 6 din statute.
8. Însărcinarea duor funcționari cu semnarea firmei și anume unul la centrală și altul la filială.
9. Propunerii.

Caransebeș, la Februar 1912.

Direcțiunea.

ACTIVA

Contul Bilanț încheiat cu 31 Decembre 1911.

PASIVA

Casa în număr - - - - -	25800	65	Capital societar - - - - -	140000-		
Cambii de bancă - - - - -	524102-		Capital societar incurs din em. II. - - -	21413-	161413	-
Cambii cu acoperire hipotecară - - -	183297-	707399	Fond de rezervă - - - - -	801673		
Imprumuturi hipotecare - - - - -		368928	Fond special de rezervă - - - - -	112546		
Imprumuturi de Cont-Curent - - - - -		1315	Fond de penzie - - - - -	135554	10497	73
Efecte - - - - -		54420	Depunerii spre fructificare - - - - -		492898	43
Mobiliar - - - - -	306189		Reescont - - - - -		356413	-
amortizare - - - - -	46189	3200	Imprumuturi hipotecare cedate - - -		39070	-
Realități - - - - -		1411	Imprumut de lombard - - - - -		33800	-
Debitori - - - - -		1934	Bănci - - - - -		31469	83
			Dividenda neridicată - - - - -		654	03
			Creditori - - - - -		7613	54
			Interese tranzitoare - - - - -		15270	97
			Profit net - - - - -		15308	73
	1164409	26			1164409	26

DEBIT

Contul Profit și Perderi.

CREDIT

Interese: pentru depunerii - - - - -	2434411		Interese: dela cambii de bancă - - -	4398983		
pentru reescont - - - - -	2117707		dela cambii cu acop. hipot. - - -	1181489		
pentru împrum. hipot. cedate - - -	174783		dela dela împrumuturi hipot. - - -	2389681	82008	53
pentru împrumuturi pe lombard - - -	180244		dela efecte - - - - -	3207-	5659	52
pentru fond de rezervă - - - - -	52329		Provizioni - - - - -			
pentru fond de penzie - - - - -	7704					
pentru ratele solv. la em. II. - - -	24999	49921				
Spese: salare - - - - -	1017310					
banii de cvartir - - - - -	145267					
marce de prezență - - - - -	457-					
chirie - - - - -	92327					
spese de birou - - - - -	294830	15954				
Contribuție: dare erarială și comunală -	334150					
10% dare după inter. de dep. - - -	243441					
comp. de timbru - - - - -	16966	5945				
Porto - - - - -	75	75				
Amortizare din mobiliar - - - - -	461	89				
Profit net - - - - -	15308	73				
	87668	05			87668	05

Dr. Petru Barbu m. p. director-executiv.

Caransebeș, la 31 Decembre 1911.

Isidor Tataru m. p. contabil.

Dimitrie Beuca m. p.

Ioan Bogoeviciu m. p.

DIRECȚIUNEA:

Andrei Ghidiu m. p. președinte.

Iuliu Musta m. p.

Ilie Socaciu m. p.

George Tătuca m. p.

Aurel Spătan m. p.

Iefta Biju m. p.

Subsemnatul comitet de supraveghiere am examinat conturile prezente și le-am aflat exacte.

Caransebeș, la 17 Ianuar 1912.

Nicolae Cornean m. p.

Ioan Șușoi m. p.

Dominic Rațiu m. p. președinte.

Dr. Gheorghe Dragomir m. p.

Ioan Popoviciu m. p.

Pictorul Nicolae Hașca

din Oravița, pictează steaguri, icoane, răpizi, și slte lucruri bisericesti cu prețuri absolut solide.

La brutarul

Ilie Radoslav din Oravița-rom.

(lingă biserică) se capătă făină bnnă, franzele și cornuri minunate, colaci și prescuri de mărime diferite. Serviciu prompt și culant.

Vinzare de petrol dela fabrică și făină dela Moara de foc a Societății Căilor ferate din localitate la
Ignățiu Feldmann
Oravița.

Firma

M. Atzinger & Comp.

din Oravița montană

vinde, din cauza desfacerii despozitului de gramfoane,

orce patefoane, eufcane, gramfoane cu o reducere de 20 la sută, ear plăcile cu cîte 2 cor.

CONVOCARE.

P. T. domni acționari ai institutului „SURDUCEANA” s. p. a. în Surducul-mare, sînt prin aceasta convocați la a

II. adunare generală ordinară

ce se va ține **Sîmbătă în 24 Februar 1912** la 2 ore p. m. în localul institutului cu următorul

PROGRAM:

1. Deschiderea adunării generale, constituirea biroului și constatarea membrilor prezenți. 2. Raportul direcțiunii și inspecțiunii pe anul 1911. 3. Publicarea bilanțului pe anul 1911, concluz și darea absolutului direcțiunii și inspecțiunii. 4. Impărțirea profitului curat. 5. Intregirea direcțiunii și inspecțiunii. 6. Eventuale propuneri.

Din ședința direcțiunii ținută la 4 Februar 1912.

Direcțiunea.

Activa

Bilanț la 31 Decembre 1911.

Pasiva

Cassa	1558	22	Capital	13540	—
Cambii: a) personale	29283	—	Fond de rezervă	741	39
b) cu acoperire hipotecară	2106	—	Depuneri	11515	06
Obligațiuni	820	—	Reescompt	8549	—
Mobilier	683	—	Cont curent	9671	33
Spese de fondare	559	—	Interese transitorice anticipative	374	—
Diverse conturi debitoare	515	77	10% dare după interese depuneri	16	06
Efecte	10500	—	Profit curat	1618	15
	46024	99		46024	99

Debit

Contul Profit și Perderi.

Credit

Interese depuneri	156	02	Interese	2595	94
Interese de reescont	200	—	Proviziuni	217	79
Spese de birou	447	89			
Dare	238	30			
Dare după interese depuneri	15	60			
Amortizări	137	77			
Profit curat	1618	15			
	2813	73		2813	73

Andrei Moisa m. p.
director-executiv.

Surducul-mare, la 31 Decembre 1911.

Pau Nica m. p.

dir. „Varadianei” ca contabil revizor.

Gheorghe Cocora m. p.

Ion Epure m. p.

Petru Isfân m. p. casier.

Gheorghe Minia m. p.

Subscrisa inspecțiune confruntînd conturile cu registrele principale și auxiliare le-am aflat în deplină ordine și consonanță.

Surducul-mare, la 31 Decembre 1911.

Bubenitsk Tamás m. p.

Cărdu Toma m. p.

Iacob Micuți m. p.

Moisă Avram m. p.

Are leac boala de plumîni?

Eată o întrebare care preocupă pe toți cei chinuți de astmă, de tuberculoză de plumîni și de gîtlej, catar acut de plumîni, oftică, tusă rea, sau răgușeală necurmată și cari pîn' acum nu și-au dat de leac. Ocare asemenea bolnav capătă dela noi **absolut gratis** o carte cu icoane și scrisă de Dr. Guttman medicul sanatorului Finsen, asupra chestiunii: **E lecuibilă boala de plumîni?** Și mai capătă pedesupra un pachet de probă cu teiuri dietetice excelente. Sute și mii de inși cari au folosit pîn'acum aceste ceaiuri bune de leac, îl ridică pînă la cer, împreună cu medicii practici cari au ordonat aceste teiuri împotriava tuberculozei (ofticeii), astmă, catar de gîtlej și gîrgălod. Acestei trei nu e vr'un leac secret, se pregătește din plante Lieber fiind slobozite în comerț la ordin împărătesc Prețul e atîtde ieftin încît și cei mai săraci și-l pot comanda. Și ca să-l poată folosi ocare bolnav fără niciun risc, pentru încercare ne-am hotărît a trimite gratuit un pachet de teă și franco cartea germană „E cu leac boala de pept.”

Adresa: Puhmann & Co. Berlin, 928 Müggelstrasse 25.

10-4

Urmașul lui

Leopold Duma Alexandru Stankovits,

ciasornicar și giuvaergiu
în Oravița, strada principală,

recomandă
On. public din Oravița și împrejurime bogatul său asortiment în oroloage de părete, de buzunar de aur, de argint, de dublé, de nickl, ceasuri deșteptătoare, lanțuri frumoase, inele, cercei, cu prețurile cele mai ieftine, Thermometru, ochilari, zirțe, după ord. medicului. Reparatură da oroloage se efectuează pe lîngă garanță, prompt și în modul cel mai cunoștiințios.

Premiat cu marele premiu Grand Prix.

Cine dorește să aibă o față albă ca laptele, să folosească **crema americană, pudra americană și săpunul american**, care de-părtează de pe față și de pe mîni orcefel de pete, și întrece toate mijloacele de acest fel, întrebuintate pîn'acum. Se capătă la: **Apoteca Sfîntul Gheorghe în Oravița** (peste drum de — prăvălia R. Goldstein). —

Prețul unui borcan de cremă americană 1 coroană. Prețul pudrei americ. 1 cor. 50 fil. Prețul săpunului americ. 80 fil. Incontra durerii de dinți mai bune sînt pi-căturile americane. Prețul 1 cor.

La

Tipografia „Progresul”

în Oravița

se capătă

totfelul de tipărituri,

cu prețuri absolut solide.

Prăvălie nouă de ceasornice și bijuterii.

Am onoare a aduce la cunoștiință on. public din Oravița, și împrejurime, că mi-am deschis în Casa negustorului Iuliu Weiss, în strada principală din **Oravița-montană** o

prăvălie nouă de ciasornice și bijuterii.

Primește orice lucrări în bransa mea, cum și totfelul de reparatură pelîngă garanță. Reclamînd binevoitorul sprijin al onoratului public, semnez

Cu distinsă stimă

Krems M. L.

ciasornicar și giuvaergiu.

„SENTINELA”

instituit de economii și credit ca societate pe acții în Satul-nou [Révaujfalu]

Convocare.

P. T. acționari dela „SENTINELA” instituit de economii și credit ca societate pe acții se învită prin aceasta la a

XVI. adunare generală ordinară

care se va ține în 26 Februar 1912 la 12 ore din zi în localul institutului din Satul-nou [Révaujfalu]
ear în caz cînd numărul acționarilor și al acțiilor depuse nu e suficient pentru decizii valide, conform §-lui 22 din statute, adunarea se va ține în 5 Marte a. c.

ORDINEA ZILEI:

1. Deschiderea și constituirea adunării generale.
2. Raportul direcțiunii și al comitetului de supraveghiere.
3. Stabilirea bilanțului.
4. Absolutorul direcțiunii și al comitetului de supraveghiere.
5. Impărțirea profitului curat.
6. Alegerea a doi eventual a 3 membri în direcțiune.
7. Alegerea a 7 membri în comitetul de supraveghiere.
8. Fuziunea institutului „Panciovana” cu „Sentinela”.
9. Emisiune nouă de acții și în legătură cu aceasta modificarea statutelor.
10. Fixarea marcelor de prezență.

Satul-nou (Révaujfalu, comitatul Torontal), în 23 Ianuar 1912.

DIRECȚIUNEA.

ACTIVA				Bilanț per 31 Decembre 1911.				PASSIVA				
Cassa în număr - - - - -	28815	98						Capital de acții: 4200 buc. à K 100 - -			420000	-
Bonuri: în giro-conto la banca A.-Ung.	6729	05						Fond de rezervă - - - - -	47360	04		
la cassa de păstr. postală c. ung.	267	40	35812	43				Fond de rezervă spec. pt. event. perderi	479	88		
Escompt: cambii de bancă - - - - -	1578498	-						Fond de penziune - - - - -	12439	44		
cambii cu asig. hipotec. - - - - -	158277	-	1736775	-				Fond cultural filantropic - - - - -	4482	34	64761	70
Imprumuturi hipotecare - - - - -				977271	-			Depunerii spre fructificare - - - - -	719203	98		
Avans pe marfă - - - - -				9850	-			Depunerii cu asigurare pe viață - - - - -	1476	06	720680	04
Avans pe efecte (Lombard) - - - - -				5604	-			Cambii reescomptate - - - - -			1048396	-
Debitori în cont-curent - - - - -				20587	58			Imprumuturi hipotecare cedate - - - - -			541583	-
Efecte proprii: efecte publice - - - - -	240405	-						Banca Austro-Ungară - - - - -			205431	86
acții - - - - -	46342	-	286747	-				Creditori în cont-curent - - - - -			19393	96
Efecte de cauțiuni - - - - -				14604	29			Depozite de cassa - - - - -			7327	65
Casele proprii: în Satul-nou Nr. 814	4800	-						Filiala - - - - -			989645	84
în Sîn-Mihaî Nr. 50. - - - - -	10135	-	14935	-				Cauțiuni - - - - -			14604	29
Filială și agenturi - - - - -				990645	84			Dividende neridicate - - - - -			382	33
Mobilier - - - - -	4132	50						Creditori - - - - -			121	58
20% amortizare - - - - -	826	50	3306	-				Interese tranzitoare:				
Debitori - - - - -				5845	15			la reescompt - - - - -	23817	80		
Interese tranzitoare:								la hipotecă - - - - -	13274	70		
la reescompt - - - - -	10039	88						la Banca Austro-Ungară - - - - -	1057	70		
la hipotecă cedate - - - - -	6994	90						la lombard - - - - -	5	-	38155	20
restante la hipotecă - - - - -	1701	20	18735	98				Profit net în anul 1911 - - - - -			50235	82
			4120719	27							4120719	27

IEȘETE

Contul Perdere și Profit per 31 Decembre 1911.

INTRATE

Interese: după depunerii - - - - -	31286	67						Interese: de escompt - - - - -	127514	98		
la reescompt și banca A.-Ung.	65127	18						hipotecare - - - - -	63934	-		
la împrumuturi hipotecare cedate	30704	46						după avans pe marfă - - - - -	1173	50		
la cont curent - - - - -	34978	75	162097	06				de lombard - - - - -	455	40		
Contribuție: directă - - - - -	4964	55						de cont-curent - - - - -	34706	34	227784	22
comunală - - - - -	1120	18						Diverse: venit de efecte libere de dare -	2863	50		
după int. de depuneri - - - - -	2788	40	8873	13				alte venite de efecte și prov. -	17109	41	19973	91
Spese: de birou (tipărituri, cărți, registre,												
încălzit, luminat etc. - - - - -	6694	01										
porto postal - - - - -	1314	86										
marce de prezență - - - - -	194	-										
salare - - - - -	14061	60										
relut de cortel - - - - -	2960	-	25224	47								
Amortizări: din mobilier - - - - -	826	50										
din efecte prop. (dif. de curs) - - - - -	245	75	1072	25								
Competință de timbru - - - - -				254	40							
Profit net în anul 1911 - - - - -				50235	82							
				247757	13						247757	13

Satul-nou, 31 Decembre 1911.

P. Stoica m. p. director-executiv.

Romulus Popp m. p. contabil.

Marcu m. p. secretar.

DIRECȚIUNEA:

Dr. A. Birescu m. p.

St. Popa m. p.

Damian Popescu m. p.

Zs. Gașpar m. p.

G. Ortopan m. p.

Subsemnatul comitet am examinat conturile prezente și le-am aflat în deplină ordine și exacte.

Satul-nou, 26 Ianuar 1912.

COMITETUL DE SUPRAVEGHIERE:

Ioan Gașpar m. p.

Ilie Bojin m. p.

T. Doșlea m. p.

Dr. Alexandru Andreșsi m. p. președinte.

Nicolae Șofariu m. p.

Adam Magiar m. p.

Corneliu Vereș m. p.

Tiparul Tipografiei „Progresul” societate pe acții, Oravița.